Gemeente Borne

Bestuurlijke memo

Nummer
23int06114

aan	Van	Opsteller	datum
Gemeenteraad Borne	College van B&W	M. Vukkink	20-6-2023

betreft
Effecten meicirculaire 2023 op het meerjarenperspectief

Portefeuillehouder
D. Vermorken

Argumentatie voor aanbieding memo aan de gemeenteraad:
Betreft nagekomen informatie die relevant is voor het financieel meerjarenperspectief 2024-2027.

Geachte raadsleden,

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaires. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december is op basis van de Najaarsnota en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De meicirculaire 2023 is eind mei verschenen en kon niet meegenomen worden in de kadernota.. Deze circulaire bevat informatie over de actualisatie van het accres op basis van de Voorjaarsnota 2023 en een structurele rijksbijdrage vanaf 2027.

<u>Effecten op perspectief kadernota:</u>
Bij de kadernota 2024 is reeds aangekondigd dat de uitkomsten van de meicirculaire later zouden volgen. Op basis van informatie van het Ministerie is bij de kadernota een inschatting gemaakt van de uitkomsten van de circulaire. De meicirculaire laat een positief beeld zien ten opzichte van de gemaakte inschattingen.

In de tabel hieronder het effect ten opzichte van de uitkomsten in de kadernota 2024.

	2024	2025	2026	2027
Gemeentefonds kadernota	44.406.000	46.253.000	43.127.000	44.440.500
Meicirculaire 2023 werkelijk	45.231.000	47.418.000	44.488.000	46.152.000
VERSCHIL gemeentefonds	**825.000**	**1.165.000**	**1.361.000**	**1.711.500**

Het positieve effect komt enerzijds door een hogere bijstelling van maatstaven dan verwacht bij een doorrekening van de Voorjaarsnota van het Rijk. Anderzijds was er al een deel van de zogenoemde opschalingskorting verwerkt in het gemeentefonds.

In 2024 is er nog sprake van een structureel positief begrotingssaldo, maar vanaf 2026 slaat dit om naar een negatief begrotingssaldo van ongeveer 2 mln..

De VNG is in gesprek met het ministerie om te bekijken of de opschalingskorting vanaf 2026 alsnog kan worden opgeheven. De opbouw van de opschalingskorting is al sinds enige jaren bevroren en de VNG is van mening dat er van de gewenste opschaling geen sprake is. Op dit moment blijven we nog rekening houden met de opschalingskorting. Het afschaffen van de opschalingskorting zou leiden tot een nog hogere uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2026 en dus ook een lager begrotingssaldo voor gemeente Borne.

Effect ten opzichte van decembercirculaire 2022

Hieronder een tabel met de effecten van de meicirculaire ten opzichte van de decembercirculaire 2022 voor de huidige begrotingsperiode 2023-2026.

	2023	2024	2025	2026
decembercirculaire 2022	41.679.000	42.096.000	44.037.000	42.798.000
meicirculaire 2023	42.443.000	45.231.000	47.418.000	44.488.000
VERSCHIL	**764.000**	**3.135.000**	**3.381.000**	**1.690.000**

De verschillen kunnen ingedeeld worden in een viertal categorieën.

Soort mutatie	2023	2024	2025	2026
Accresontwikkeling en autonome ontwikkelingen	265.000	1.332.000	1.991.000	1.713.000
Taakmutaties gemeentefonds	94.000	1.785.000	1.405.000	5.000
Integratie en decentralisatie uitkeringen	353.000	87.000	39.000	8.000
Overige mutaties	52.000	-69.000	-54.000	-36.000
	764.000	**3.135.000**	**3.381.000**	**1.690.000**

Accres en autonome ontwikkelingen

Sinds de meicirculaire 2022 is het accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. In de meicirculaire 2023 zijn de loon en prijsontwikkeling-accressen voor de jaren 2023 tot en met 2027 bijgewerkt en is sprake van een opwaartse bijstelling voor alle jaren.

Het kabinet heeft besloten om het gemeentefonds voor de volumeontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. In de meicirculaire 2023 is een beschrijving van de hoofdlijnen van een nieuwe financieringssystematiek opgenomen. De nieuwe financieringssystematiek houdt in dat de volumeontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). De VNG en gemeenten zijn het niet eens met deze systematiek, want BBP is geen juiste afspiegeling van de kostenstructuur van de gemeenten. Mogelijk volgt bij een latere circulaire dit jaar een bijstelling.

Taakmutaties gemeentefonds
Dit saldo in 2024 en 2025 ontstaat met name door de jeugdmiddelen. Het Rijk en de VNG hebben 18 april dit jaar een financieel principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda Jeugd. In de meicirculaire 2023 wordt voor jeugdzorg, onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda, voor 2024 € 1.454 miljoen en voor 2025 € 954 miljoen beschikbaar gesteld.

Van de extra middelen wordt een deel vanuit de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ingezet voor de investeringen en uitvoeringskosten van de Hervormingsagenda. Voor 2024 gaat het om een bedrag van € 91 miljoen en voor 2025 € 95 miljoen. Per saldo wordt hierdoor voor 2024 € 1.363 miljoen en voor 2025 € 859 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. Voor de jaren 2026 en verder blijven de middelen gereserveerd en zal toevoeging aan de algemene uitkering plaatsvinden na het advies van de deskundigencommissie en besluitvorming daarover.

Integratie en decentralisatie uitkeringen
Er zijn een aantal integratie en decentralisatie uitkeringen waarvoor er incidentele bedragen zijn ontvangen.

Overige mutaties
De overige mutaties bestaan uit de bijstellingen van de inkomstenmaatstaf WOZ waarden. De WOZ waarden zijn onlangs definitief vastgesteld en leiden tot een lichte verlaging van het gemeentefonds.

Verwerking effecten:
De effecten van de meicirculaire voor 2023 worden verwerkt in de halfjaarrapportage. In deze rapportage wordt de stelpost taakmutaties gemeentefonds ook geactualiseerd. Hierbij vallen niet gebruikte “oude” claims vrij en kunnen taakmutaties uit de meicirculaire toegevoegd worden, indien van toepassing.

De meicirculaire 2023 is samen met de nota kaderstelling de basis voor de begroting 2024-2027. U kunt deze memo dan ook betrekken bij de besluitvorming rondom de nota kaderstelling.

Het perspectief van de kaderstelling inclusief meicirculaire 2023 is dan als volgt:

	2024	2025	2026	2027
Effect meicirculaire	825.000	1.165.000	1.361.000	1.712.000
Structureel persp. kadernota	451.000	1.184.000	-3.311.000	-3.756.000
Nieuw structureel persp.	**1.276.000**	**2.349.000**	**-1.950.000**	**-2.044.000**